

**Pozdravljeni, izvajalci in proizvajalci fonogramov!**

Pred vami so prve e-novice Zavoda IPF. Z njimi vas bomo sproti obveščali o najpomembnejših dogajanjih na področju kolektivnega uveljavljanja sorodnih pravic glasbenih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov – doma in v tujini. E-novice so namenjene predvsem članom Zavoda IPF, lahko pa jih naročijo tudi drugi, ki jih naše delovanje zanima.

Če naših e-novic v prihodnje ne želite prejemati, nam to sporočite na [info@zavod-ipf.si](mailto:info@zavod-ipf.si).

**Že v lanskem, še posebej pa v letošnjem, letu so se na Zavod IPF obrnili mnogi glasbeni izvajalci, proizvajalci fonogramov, avtorji ali njihovi zastopniki. Pogosto več teh dejavnosti opravljajo kar iste pravne ali fizične osebe, ki so včlanjene v Zavod IPF. Ugotavljamo, da dejavnost Zavoda IPF nekateri od njih včasih napačno ocenjujejo in razumejo – predvsem zaradi pomanjkljivega poznavanja strokovnih, pravnih in poslovnih dejstev, resnic in neresnic v zvezi z dejavnostmi, ki jih opravljamo. Odločili smo se, da najpogostejše trditve in pomisleke, na katere smo naleteli pri uveljavljanju in zaščiti pravic glasbenih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, skušamo pojasniti in podrobneje razložiti v prvi številki naših e-novic.**

**Tako kakor doslej tudi v prihodnje glasbene izvajalce in proizvajalce fonogramov vabimo, da se s svojimi vprašanji, pomisleki in pripombami obrnejo na Zavod IPF. Potrudili se bomo, da bomo na vsa vaša vprašanja odgovarjali hitro, natančno in razumljivo.**

**1. Zavod IPF svojim članom ne izplačuje honorarjev.**

**Ne drži.** Zavod IPF za vse komercialno izdane fonograme, ki so korektno in popolno prijavljeni, že od začetka leta 2007 redno izplačuje nadomestila vsem upravičenim izvajalcem in proizvajalcem fonogramov, ki se včlanijo v Zavod IPF in posredujejo vse podatke, potrebne za izplačilo. Prijava posnete izvedbe na fonogramu, izdanem za komercialne namene, se šteje za popolno, če so v njej posebej navedeni proizvajalci fonograma (kot fizične ali pravne osebe), vsi sodelujoči izvajalci in naslov, trajanje posnetka ter letnica prve izdaje ali začetka javnega objavljanja posnetka. Za verodostojnost prijavljenih podatkov odgovarja proizvajalec fonograma, ki je odgovoren tudi za pravočasno in popolno prijavo fonogramov.

Če takšne odgovornosti proizvajalca fonogramov ne bi bilo, bi se namreč lahko zgodilo, da posameznim

glasbenim izvajalcem nadomestil ne bi izplačali, čeprav so sodelovali pri nastajanju fonogramov. Takšne odgovornosti Zavod IPF ne more in ne sme prevzeti.

Zavod IPF prav tako ne more izplačati nadomestil tistim upravičencem, ki niso podpisali pooblastila o zastopanju in Zavodu IPF posredovali vseh potrebnih podatkov za izplačilo nadomestil (pravni status, številka transakcijskega računa ipd.), kakor tudi ne tistim, ki niso presegli minimalnega zneska za izplačilo, ki v obračunskem obdobju 2004/2005 znaša deset evrov. Vsa dokumentacija, potrebna za prijavo fonogramov in včlanitev v Zavod IPF, se v elektronski obliki nahaja na spletnem naslovu [www.zavod-ipf.si](http://www.zavod-ipf.si), izvajalci in proizvajalci fonogramov pa jo lahko prevzamejo ali oddajo tudi osebno v prostorih Zavoda IPF.

**Izvajalce in proizvajalce fonogramov ponovno prosimo, da Zavodu IPF prijavijo svoje fonograme in posredujejo vse preostale podatke, potrebne za izplačilo nadomestil. Za vprašanja in pomoč pri izpolnjevanju ali dopolnjevanju dokumentacije se lahko po pošti, elektronski pošti, telefonu ali osebno obrnete na:**

**Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov (Zavod IPF)**  
Smartinska 152  
1000 Ljubljana  
p. p. 4096  
1122 Ljubljana  
Telefon: 01 52 72 930  
Faks: 01 52 72 931  
Elektronska pošta: [info@zavod-ipf.si](mailto:info@zavod-ipf.si)

## **2. Proizvajalci fonogramov si razdelijo kar polovico zbranih nadomestil.**

**Drži.** Takšna je pravna podlaga in smisel uveljavljanja pravic glasbenih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov. Ta izhaja iz Zakona o avtorski in sorodnih pravicah – ZASP – UPB 3 (Ur. List RS 16/2007, z dne 23.2.2007) (v nadaljevanju ZASP) ter Rimske konvencije (Konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij – 1961, Rimska konvencija, RK).

Omenjena Rimska konvencija, ki je za Slovenijo zavezujoč mednarodni pravni akt, državam pogodbenicam dopušča široko izbiro. Vsak uporabnik mora namreč izvajalcem ali proizvajalcem fonogramov ali obojim plačati enkratno primerno nadomestilo. Če ni dogovora med strankami, lahko domače pravo določi pogoje za delitev tega nadomestila.

ZASP skladno s tem uporabnikom nalaga plačilo enkratnega primerne nadomestila proizvajalcu fonogramov vselej, ko se fonogram, ki je bil izdan za komercialne namene, ali njegov posnetek uporabi za radiodifuzno oddajanje ali kakšno drugo obliko javnega objavljanja. ZASP določa tudi, da mora

polovico tega nadomestila proizvajalec fonogramov izplačati izvajalcem, katerih izvedbe so posnete na uporabljenem fonogramu, če niso s pogodbo med njimi določeni drugačni deleži.

Slovenski izvajalci in proizvajalci fonogramov so se ob ustanovitvi Zavoda IPF sporazumeli, da bo evidentiranje fonogramov in razdeljevanje nadomestil izvajalcem na enem mestu opravljal Zavod IPF, ker je to stroškovno in administrativno najboljša rešitev. Brez tega dogovora bi se nadomestila delila proizvajalcem fonogramov, ti pa bi jih bili dolžni sami razdeliti med upravičene glasbene izvajalce.

**3. Proizvajalci fonogramov Ne drži.** V internih aktih in v obeh svetih Zavoda IPF je vloga izvajalcev in proizvajalcev fonogramov enakopravna. Takšno delovanje organov Zavoda IPF se je izkazalo za učinkovito, kar dokazujejo tudi dobri poslovni rezultati v preteklih letih. Nesporno je, da se v nekaterih primerih interesi izvajalcev in proizvajalcev fonogramov lahko razlikujejo, vendar se to na področju kolektivnega uveljavljanja pravic zgodi le redko. Obojim je namreč v interesu, da zberejo čimbolj primerne zneske nadomestil in da jih v skladu z zakonom razdelijo na dve enaki polovici (če ni s pogodbo določeno drugače).

Četudi bi obstajalo ločeno združenje izvajalcev in združenje proizvajalcev fonogramov, bi bili obe naposled zavezani k skupnemu zbiranju nadomestil, saj so uporabniki dolžni obojim plačevati **enkratno** (torej eno samo) nadomestilo. Ločena združenja bi zato prinesla kvečjemu višje stroške strokovno-administrativnih služb, v ničemer pa ne bi mogla vplivati na učinkovitost uveljavljanja in zaščite pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, če ne bi bilo dobrega medsebojnega sodelovanja (kakršnega smo vajeni pri Zavodu IPF).

**4. Zavod IPF ne želi sodelovati z drugimi kolektivnimi organizacijami pri skupnem naslavljanju in zaračunavanju nadomestil uporabnikom. Slednji so upravičeno nezadovoljni, saj od kolektivnih organizacij namesto enega skupnega prejemajo ločene račune.** **Ne drži.** Zavod IPF je bil vselej pobudnik sodelovanja med kolektivnimi organizacijami, še posebej na področju sodelovanja strokovno-administrativnih služb in terenskih zastopnikov. V sodelovanju s kolektivno organizacijo ZAMP smo npr. s skupnim naslavljanjem uporabnikov v gostinskem, trgovskem in storitvenem sektorju, tj. 'malih uporabnikov', za 50 % znižali administrativne stroške za obe kolektivni organizaciji. Ponosni smo, da smo si vrsto let prizadevali za posodobitev Uredbe o zneskih nadomestil za zasebno in drugo lastno reproduciranje, ki bo po dolgih letih brezpravja prinesla bolj pravična nadomestila **vsem** upravičencem.

Zavod IPF se bo še naprej zavzemal za sodelovanje strokovno-administrativnih služb kolektivnih organizacij vselej, ko bo zagotovljena preglednost in natančno opredeljena odgovornost pri takšnem skupnem poslovanju in bo takšno sodelovanje lahko učinkovitejše od obstoječih samostojnih poslovnih

rešitev Zavoda IPF.

Takšno sodelovanje bi bilo mogoče vzpostaviti na področju povezanih pravnih služb, služb ali oseb, zadolženih za odnose z javnostmi in pri obdelavi sporedov predvajanih del, pozneje pa tudi pri zaračunavanju nadomestil uporabnikom in organizaciji služb t. i. terenskih zastopnikov in pri izterjavah.

**5. Kolektivna organizacija, Ne drži.** Zneski nadomestil, ki jih zbira Zavod IPF, obetavno rastejo iz leta v leto. V letu 2003 je bilo zbranih 62.500 evrov, v letu 2004 287.000 evrov, v letu 2005 508.000 evrov, v letu 2006 pa 750.000 evrov nadomestil. Za leto 2007 načrtujemo 1.050.000 evrov zbranih nadomestil.

Kratkoročna pričakovanja so usmerjena v nadomestila za zasebno in drugo lastno reproduciranje ter kabelsko retransmisijo. Prepričani smo, da bomo v letošnjem letu uspeli doseči upravičeno zvišanje nadomestil, ki jih plačuje RTV Slovenija. Več nadomestil pričakujemo tudi od t. i. malih uporabnikov, ki smo jih prvič resneje naslovili šele na podlagi sklenjenih sporazumov z GZS in OZS ob koncu preteklega leta.

Treba bo ponovno preveriti upravičenost domnev uporabnikov, poslancev, druge javnosti in celo nekaterih glasbenih ustvarjalcev, da je delo glasbenih avtorjev upravičeno vredno štirikrat ali celo desetkrat več kakor delo glasbenih izvajalcev ali producentov fonogramov. Takšne "kalkulacije" so zagotovo posledica zgodovinskega razvoja sorodnih pravic, ki bistveno zaostaja za razvojem avtorske pravice – nikakor pa ne morejo temeljiti na strokovnih izkušnjah in vsakdanji praksi glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti.

Prepričani smo, da stanje v slovenski diskografiji ni vsak dan bolj rožnato in da je zato vsak dohodek glasbenikom ali proizvajalcem fonogramov dobrodošel.

**6. Sistem delitve nadomestil pri Zavodu IPF je nepravilčen in nepregleden.** **Ne drži.** Sistem delitve nadomestil pri Zavodu IPF načeloma sledi vzorom in dobri praksi kolektivnih organizacij v Evropski uniji in po svetu. Pravilnik o delitvi nadomestil, ki je za delitev honorarjev najpomembnejši interni akt Zavoda IPF, je bil:

- v obliki predloga najprej predstavljen na skupščinah Zavoda IPF (decembra 2005) in objavljen na spletnih straneh Zavoda IPF, izvajalci pa so bili povabljeni k šestmesečni javni razpravi, v kateri so lahko podali svoja mnenja, pripombe in predloge

- dopolnjen in junija 2006 ponovno predstavljen na skupščinah Zavoda IPF

- dokončno oblikovan med junijem in decembrom 2006, k čemur je pripomogla še posebna delovna skupina, ki je bila izvoljena na skupščini izvajalcev

Zavoda IPF in v kateri so sodelovali tudi predstavniki glasbenih sindikatov SGS in ZSVGS

- potrjen 19. decembra 2006 s strani Sveta Zavoda IPF in dan za tem objavljen na spletnih straneh zavoda.

16. januarja 2006 je Zavod IPF za izvajalce in proizvajalce fonogramov organiziral posebni predstavitvi poteka prve delitve zbranih nadomestil. Navzoči so bili ponovno seznanjeni z načeli delitve nadomestil in pravilnega prijavljanja fonogramov.

Tako vzpostavljenemu sistemu delitve zbranih nadomestil nepreglednosti nikakor ni mogoče očitati.

Prepričani smo, da je Pravilnik o delitvi nadomestil za upravičence najpomembnejši interni akt in mora zato vselej slediti praksi v glasbeni in diskografski dejavnosti. Je 'živ' akt in cilj je, da se neprestano preoblikuje in dopolnjuje tako, da bo zadovoljeval najširše interese upravičencev. Izvajalce in proizvajalce fonogramov zato ponovno prosimo, da svoja vprašanja, predloge in pripombe v zvezi z izvedbo delitve nadomestil in v zvezi s Pravilnikom o delitvi nadomestil posredujejo Zavodu IPF – po pošti, elektronski pošti, telefonu ali osebno.

## **7. Zavod IPF deluje v škodo glasbenih avtorjev in njihove kolektivne organizacije SAZAS.**

**Ne drži.** Zavod IPF ne želi, ne more in ne sme škodovati zaščiti pravic glasbenih avtorjev. V svoji vsakdanji poslovni dejavnosti, ob nastopih v javnosti in v mnogih informativnih dopisih malim uporabnikom se trudimo pojasniti razliko med avtorsko in sorodnimi pravicami ter podrobno pojasnjujemo vlogo, ki jo imata pri njihovem uveljavljanju in zaščiti kolektivni organizaciji Združenje SAZAS in Zavod IPF.

Z javnim nastopom, v tisku, ob pogostih spremembah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, v prizadevanjih za posodobitev Uredbe o zneskih nadomestil za zasebno reproduciranje, v dogovorih s kabelskimi operaterji in povsod drugje, kjer je bila za to priložnost, smo se odgovorno in enakopravno zavzemali za interese glasbenih avtorjev, izvajalcev in proizvajalcev fonogramov. Zavedamo se, da sta glasbena ustvarjalnost in poustvarjalnost neločljivo povezani in da mora enako sožitje veljati tudi na področju kolektivne zaščite pravic glasbenih ustvarjalcev in poustvarjalcev. Zavedamo se, da bo učinkovit sistem kolektivne zaščite na najširši ravni lahko obstajal le takrat, ko bodo imeli v njem enakopraven položaj vsi imetniki pravic, ki izvirajo iz intelektualne lastnine, in vse kolektivne organizacije, ki njihova dela ščitijo.

Odgovornost za "škodo" ali "korist" glasbenih avtorjev je navsezadnje v rokah avtorjev in njihovega kolektivnega združenja. Zavod IPF nima nikakršne želje, možnosti ali pristojnosti, da bi vplival na poslovne ali strateške odločitve avtorjev in njihovega združenja.

**8. Zavod IPF je v pogajanjih z interesnimi združenji in z dopisi malim uporabnikom povzročil nepotrebno zmedo "na trgu".** Ne drži. Kaj zmede koga, je zelo subjektivna zadeva. Uporabnike je po desetletjih brezpravja verjetno nekoliko "zmedlo" dejstvo, da je tudi v Sloveniji končno in skoraj čez noč vzpostavljen za silo učinkovit sistem kolektivne zaščite pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, kakršnega v državah Evropske unije in drugod po svetu poznajo že desetletja. Tisti, ki se na Zavodu IPF trudimo, da bi Slovenija tudi pri kolektivnem uveljavljanju pravic glasbenih ustvarjalcev in poustvarjalcev dosegla raven razvitih držav Evropske unije, s katerimi se sicer pogosto radi primerjamo, za to "zmedo" nikakor nismo odgovorni.

V pogajanjih z interesnimi združenji malih uporabnikov smo se argumentirano in strokovno dogovorili za raven zaščite sorodnih pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, ki je vsaj za silo primerljiva z ravno zaščito v drugih državah Evropske unije. Pri tem nismo želeli pristati na t. i. "primerljivost" z "modelom" zaščite avtorskih in sorodnih glasbenih pravic, ki naj bi bil v veljavi v sosednji Avstriji.

Zaradi napačne strokovne interpretacije, pomanjkljivih analiz in neprimerljive ureditve kolektivne zaščite v Avstriji je bil kot "bližnjica" v napornih pogajanjih ponujen nekakšen "avstrijski model", ki naj bi razmerje tarif med avtorsko in sorodnimi pravicami (brez vnaprej dogovorjenih tarifnih zneskov) "zaklenil" v razmerju 5 : 1. Zavod IPF na tako nedorečeno in neizdelano metodologijo določanja zneskov nadomestil ni mogel pristati, ker bi bilo to neodgovorno, saj je bil poslovni rezultat preveč nepredvidljiv.

Svoje delo želimo opraviti dobro, kar smo v teh pogajanjih tudi storili. Dogovorjeni tarifni zneski Zavoda IPF so končno resnično primerljivi z evropskimi (tudi s sosednjimi, avstrijskimi). Z našo odločitvijo ni bila oškodovana nobena kolektivna organizacija, ker na nadaljnji potek njihovih pogajanj ni mogla vplivati. Tako je tudi združenje ZAMP naposled sklenilo sporazum z interesnimi združenji "malih uporabnikov". Združenje SAZAS pogajanja nadaljuje in iskreno upamo, da jih bo uspešno zaključilo.

**9. Pri izvedbi delitve nadomestil za obdobje 2004/2005 Zavod IPF ni upošteval sporedov predvajanih posnetkov v programih nacionalne radiotelevizije.** Drži. Nacionalna radiotelevizija kljub zakonskim določilom vse do leta 2006 Zavodu IPF ni oddajala sporedov predvajanih glasbenih del. Ob delitvi nadomestil, zbranih v letu 2006, bomo lahko že letos prvič upoštevali tudi predvajanost fonogramov v programih nacionalne radiotelevizije.

Za obdobje 2004/2005 pa je bila nepopravljiva škoda žal že storjena. Nepopravljiva zato, ker je bilo doslej na RTVS mogoče pridobiti samo en, ročno dopolnjen izvod sporedov predvajanih del. Ta izvod je od RTVS redno prejemale Združenje SAZAS, v taki obliki pa ga Zavod IPF ni mogel pridobiti ne na RTV

Slovenija in ne na Združenju SAZAS.

Člani Sveta Zavoda IPF smo upravičence s temi težavami seznanili na sejah skupščin 1. junija 2006, kjer je bila sprejeta odločitev, da bo prva delitev nadomestil, zbranih v obdobju 2004/2005, izvedena na podlagi sporedov predvajanih del, ki smo jih prejeli od drugih radijskih postaj. Takšna odločitev je legitimna in ni protizakonita – upravičenci so namreč z njo soglašali in je veljala za vse enako.

## 10. Kdo pa je to – **Zavod IPF?**

Zavod za uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov Slovenije (Zavod IPF) je organizacija, katere glavni cilj in dejavnost sta kolektivno uveljavljanje in zaščita pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov, kakor jih določa Zakon o avtorski in sorodnih pravicah – ZASP-UPB3.

Zavod kolektivno uveljavlja in ščiti pravice domačih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov doma in v tujini, na podlagi mednarodnih pogodb pa enako uveljavlja in ščiti tudi pravice tujih izvajalcev in proizvajalcev fonogramov v Sloveniji.

Zavod IPF je bil ustanovljen leta 1997, novembra leta 2000 pa je od Urada RS za intelektualno lastnino prejel dovoljenje za kolektivno uveljavljanje pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov v Sloveniji. Zavod IPF je edina kolektivna organizacija v Sloveniji, ki deluje na področju zaščite sorodnih pravic izvajalcev in proizvajalcev fonogramov.

**Zavod IPF ima pred sabo še veliko dela in veliko prizadevanj, da bi zagotovil raven zaščite, zbiranja in razdeljevanja nadomestil, kakršno upravičenci pričakujejo (in zaslužijo) od svoje kolektivne organizacije. Delovanje Zavoda IPF je pregledno in javno. Vse od ustanovne seje skupščin do današnjega dne je sleherni interni akt ali njegova sprememba, zapisnik seje skupščine ali zapisnik seje Sveta Zavoda IPF (ali Strokovnega sveta Zavoda IPF) dostopen vsakomur na spletnih straneh Zavoda IPF ([www.zavod-ipf.si](http://www.zavod-ipf.si)).**

Tako bo tudi v prihodnje in upamo, da boste z našim delovanjem vedno bolj zadovoljni!

